

УДК 658

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОБУДОВИ ОБЛІКОВОЇ ПІДСИСТЕМИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ПРОЦЕДУРІ БАНКРУТСТВА

Ю.М. Мельник, к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, Одеса, Україна

Мельник Ю.М. Науково-методичне забезпечення побудови облікової підсистеми промислового підприємства при процедурі банкрутства.

У статті запропоновано науково-методичні рекомендації побудови облікової підсистеми промислового підприємства при процедурі банкрутства. Розроблено порядок проведення інвентаризації зобов'язань промислового підприємства. Запропоновано процес формування проміжного ліквідаційного балансу промислового підприємства. Запропоновано система розподілу активів промислового підприємства – боржника.

Ключові слова: банкрутство, фінансова стійкість, активи, капітал, зобов'язання, управління, неплатоспроможність, промислове підприємство

Мельник Ю.М. Научно-методическое обеспечение построения учетной подсистемы промышленного предприятия при процедуре банкротства.

В статье предложены научно-методические рекомендации построения учетной подсистемы промышленного предприятия при процедуре банкротства. Разработан порядок проведения инвентаризации обязательств промышленного предприятия. Предложен процесс формирования промежуточного ликвидационного баланса промышленного предприятия. Предложена система распределения активов промышленного предприятия – должника.

Ключевые слова: банкротство, финансовая устойчивость, активы, капитал, обязательства, управление, неплатежеспособность, промышленное предприятие

Melnyk Yu.M. Scientific and methodological support of the construction of industrial enterprises accounting subsystem in the bankruptcy proceedings.

In the article scientific guidelines for constructing accounting subsystem of an industrial enterprise in the bankruptcy proceedings. Develop procedures to inventory the obligations of the industrial enterprise. Proposed the formation of the interim balance sheet of an industrial enterprise. The system of distribution of the assets of the industrial enterprise - the debtor.

Keywords: bankruptcy, financial stability, assets, capital, liabilities, management, insolvency, industrial enterprise

Чинна редакція Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» діє вже майже три роки. За цей час практикуючі економісти та юристи відчули на собі як переваги новітніх норм, так і недоліки нормативно-правового акту.

Очікувалось, що нова редакція Закону про банкрутство значно спростить та прискорить саму процедуру банкрутства промислового підприємства, більш конкретно визначить строки окремих етапів та унеможливить зловживання учасника санації та ліквідації зловживання наданими правами. Проте, на практиці учасники справ про банкрутство все ще мають можливість затягувати строки розгляду справи та іншими шляхами перешкоджати об'єктивному та своєчасному розгляду. В цілому ж в Законі про банкрутство імплементовано багато прогресивних норм, що не може не впливати позитивно на якість розгляду справ даної категорії [5].

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Питаннями розвитку теорії та методології формування обліково-аналітичного забезпечення процесу управління підприємством присвячені роботи як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, таких як: М.І. Баканова, Н.М. Блаженкова, І.А. Бланка, Є.І. Масленнікова, О.В. Побережець, О.В. Пархоменко, А.А. Томпсона та ін.

Незважаючи на невелику кількість наукових досліджень, присвячених питанням обліково-аналітичного забезпечення при побудові облікової системи промислового підприємства при процедурі банкрутства, практично відсутні розробки щодо науково-методичного забезпечення облікового процесу при процедурі банкрутства.

Метою статті є розкриття науково-методичного забезпечення побудови облікової підсистеми промислового підприємства при процедурі банкрутства; розробити порядок проведення інвентаризації зобов'язань промислового підприємства; запропонувати процес формування проміжного ліквідаційного балансу промислового підприємства; запропонувати систему розподілу активів промислового підприємства – боржника.

Виклад основного матеріалу дослідження

Інститут банкрутства це система правових норм, спрямованих, з одного боку, на фінансове оздоровлення фінансово-господарської діяльності промислового підприємства (боржника), як виробника ресурсів, а з іншого, на захист законних вимог його кредиторів щодо погашення боргів. Моніторинг фінансового стану боржника відіграє істотну роль у запобіганні банкрутства та виявленні можливих заходів щодо відновлення платоспроможності, одним з яких визнається досудова санація. Якщо ж заходи досудової стабілізації діяльності боржника не приводять до відновлення його платоспроможності, то у встановленому законом порядку відкривається справа про банкрутство і вводиться одна з процедур банкрутства.

Промислове підприємство, що знаходиться в процедурах банкрутства, до моменту своєї ліквідації зобов'язане формувати обліково-звітну систему відповідно до вимог законодавства. При цьому необхідно звернути увагу про особливості ведення обліку при кожній законодавчо встановленою процедурою банкрутства: спостереження, фінансового оздоровлення, зовнішнього управління, конкурсного виробництва, мирової угоди.

Для належного функціонування промислових підприємств в сучасних ринкових умовах необхідна належна організація обліково-аналітичної системи, для прийняття управлінських рішень. Застосування принципів обліково-аналітичної системи повинно забезпечити достовірність і повноту фінансової інформації для відповідних внутрішніх та зовнішніх користувачів даної інформації.

Організація обліково-аналітичної системи на промисловому підприємстві-боржнику викликає певні труднощі для всіх осіб господарського процесу. Господарський процес у відповідності з діючим законодавством безперервний. В умовах банкрутства операційна діяльність підприємства має відповідний циклічний характер.

Бухгалтерський облік ведеться на промисловому підприємстві протягом усього періоду ведення процедур банкрутства в повній відповідності з вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1].

Специфіка облікового процесу на підприємстві-банкруті, щодо якого були введені процедури банкрутства, обумовлена передусім складом користувачів обліково-аналітичною інформацією, складом і змістом самої обліково-аналітичної інформації, необхідної користувачам.

Правові особливості діяльності промислового підприємства (боржника) в процедурах банкрутства призводять до особливостей в методологічному аспекті ведення бухгалтерського обліку, а саме:

— до часткового або повного порушення таких принципів обліку, як автономність, консерватизм, послідовність застосування облікової політики;

— до відхилень від стандартних правил обліку за деякими господарськими операціями;

— до істотного ускладнення організації та ведення аналітичного обліку;

— до виникнення обов'язків складання специфічної звітності боржником: звітів арбітражних керуючих комітету кредиторів і арбітражному суду для прийняття рішень щодо подальшої долі підприємства-боржника, проміжного та остаточного ліквідаційних балансів.

Однак, у даний час законодавчо не регламентована методологія обліку операцій, які проводяться промисловим підприємством-боржником у процедурах банкрутства. Методологічно дана система повинна бути заснована на принципах раціональності, комунікативного співробітництва, єдності, безперервності, оптимальності, сутєвості, формалізації, достовірності інформаційних даних. Об'єктом даної системи є майновий комплекс промислового підприємства, а також зобов'язання, господарські процеси та операції, що виконуються в ході фінансово-господарської діяльності.

Проведення кожної процедури банкрутства промислового підприємства-боржника має ряд особливостей не тільки юридичного та економічного, а й бухгалтерського характеру. Особливо це стосується конкурсного виробництва, яке є ліквідаційною стадією розвитку конкурсних відносин, заходи якого спрямовані на пошук та акумулювання майна промислового підприємства-боржника, реалізацію даного майна, а також розподіл коштів між кредиторами.

Конкурсному керуючому, який здійснює повноваження керівника промислового підприємства-боржника, доцільно в період проведення процедури конкурсного виробництва:

— розробити нову облікову політику, в якій слід врахувати остаточний термін діяльності підприємства, сформуванню організаційно-методичну основу бухгалтерського обліку, а також розробити спеціалізований робочий план рахунків або внести уточнення в існуючий;

— визначити поточний стан всіх банківських рахунків промислового підприємства, закрити їх, за винятком одного, який буде виступати в якості основного рахунку в ході конкурсного виробництва;

— скласти проміжний ліквідаційний баланс після формування конкурсної маси боржника, в якому відображається фактична вартість майна, за рахунок якого будуть погашені вимоги кредиторів. Вважаємо, що проміжний ліквідаційний баланс промислового підприємства-боржника повинен включати фактичну суму активів суб'єкта господарювання, фактичні пред'явлені й неперед'явлені вимоги контрагентів, а також власний капітал.

Процес формування конкурсної маси повинен включати в себе два етапи:

1. Виключення статей балансу, яку відображають майно, що не належить боржнику

на праві власності, а також втратило вартісну оцінку через відкриття конкурсного виробництва;

2. Переоцінка майна (дебіторської заборгованості) відповідно до ринкових цін.

Після того як сформована конкурсна маса, складається проміжний ліквідаційний баланс, що представляє собою баланс ліквідованого юридичної особи, зведений після закінчення строку, встановленого ліквідаційною комісією для заяви вимог кредиторами та затвердження реєстру вимог кредиторів, що містить дані про склад майна та кредиторської заборгованості ліквідованого промислового підприємства.

Проміжний ліквідаційний баланс промислового підприємства-боржника – це система показників активів, капіталу та зобов'язань, які характеризують фінансово-майновий стан підприємства-боржника і відображає фактичну суму активів суб'єкта господарювання, фактичні пред'явлені й неперед'явлені вимоги контрагентів, а також власний капітал.

Проміжний ліквідаційний баланс повинен відображати результати розгляду вимог кредиторів. А значить, його складання можливо не раніше закриття реєстру вимог кредиторів, тобто закінчення терміну, встановленого конкурсним керуючим для пред'явлення претензій.

Проміжний ліквідаційний баланс дає можливість визначити, чи достатньо майна юридичної особи для задоволення вимог кредиторів, і після його затвердження арбітражним судом або засновниками та узгодження з реєструючим органом здійснюються розрахунки з кредиторами відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» [2].

Ліквідаційний баланс являє собою баланс ліквідованої юридичної особи, складається після завершення розрахунків з кредиторами, в якому відображаються дані про стан майна боржника у період завершення розрахунків з кредиторами.

Мета ліквідаційного балансу – показати збитки, які були понесені власниками та кредиторами підприємства.

Дані проміжного балансу є вхідними залишками ліквідаційного балансу і показують результат конкурсного виробництва. В активі ліквідаційного балансу не повинно бути будь-яких показників, оскільки все майно повинно бути реалізовано, або списано та утилізовано, а дебіторська заборгованість стягнута або списана. У пасиві ліквідаційного балансу відображають непогашені вимоги кредиторів і понесені власником підприємства збитки. Процес формування активу балансу (конкурсної маси) проміжного ліквідаційного балансу проходить у кілька етапів. На першому етапі прибираються статті балансу, які відображають майно, що не належить підприємству-боржнику на праві власності (предмет застави), а також втратили вартісну оцінку через відкриття конкурсного виробництва. На другому етапі формування активу балансу – це переоцінка майна боржника у

відповідності до ринкових цін. Таку процедуру необхідно здійснити для того, щоб можна було оцінити, яка сума буде виручена від продажу майна боржника. Наступною операцією в пасиві балансу відновлюють невраховані зобов'язання боржника перед кредиторами [7].

Наступним кроком, в період проведення процедури конкурсного виробництва, необхідно визначити майно промислового підприємства-боржника шляхом проведення інвентаризації, провести його незалежну оцінку і прийняти заходи щодо забезпечення збереження майна. У ході інвентаризації майна визначаються цінності, які значаться на позабалансових рахунках. При цьому все виявлене майно передається його власникам, а позабалансові рахунки після розірвання договорів підлягають закриттю.

На основі чинного законодавства конкурсний керуючий приймає майно боржника, а також приймає за відповідним актом всю документацію, яка є на підприємстві, печатку, штампи, матеріальні та інші цінності. Потім проводить повну інвентаризацію майна і зобов'язань і здійснює заходи щодо забезпечення збереження майна.

У ході конкурсного виробництва конкурсний керуючий здійснює інвентаризацію та оцінку майна боржника.

Порядок проведення інвентаризації зобов'язань:

1. Підготовка наказу про проведення інвентаризації.
2. Затвердження інвентаризаційної комісії.
3. Проведення інвентаризації.
4. Складання акту інвентаризації розрахунків з контрагентами.
5. Відображення результатів інвентаризації у бухгалтерському обліку.

До початку проведення інвентаризації конкурсним керуючим затверджується відповідним наказом склад і терміни роботи інвентаризаційної комісії.

Перед початком інвентаризації перевіряють: наявність і стан інвентарних карток, книг, описів та інших реєстрів аналітичного обліку; наявність і стан технічних паспортів або іншої технічної документації; наявність документів на основні засоби, або інші необоротні матеріальні активи здані чи прийняті промисловим підприємством в оренду і на зберігання, наявність документів, що підтверджують права підприємства на їх використання, а також правильність і своєчасність їх відображення в балансі [5]. При інвентаризації фінансових вкладень перевіряють фактичну наявність цінних паперів, фактичне вкладення в цінні папери, в статутні капітали інших підприємств, а також надані іншим суб'єктам господарювання позики. Інвентаризація зобов'язань боржника полягає у формуванні реєстру вимог кредиторів, який повинен бути закритий після закінчення терміну, зазначеного в повідомленні конкурсного керуючого про відкриття конкурсного виробництва.

Цінності, які не належать підприємству та обліковуються на позабалансових рахунках, у тому числі орендовані основні засоби, товарно-матеріальні цінності, прийняті на відповідальне зберігання, матеріали, прийняті в переробку, бланки суворої звітності та інші включаються в окремі порівняльні відомості.

З метою наукового дослідження була проведена інвентаризація розрахунків з покупцями і замовниками ТОВ «Югметалсервіс», за результатами якої в обліку підприємства були зроблені такі записи:

Списано дебіторську заборгованість з терміном позовної давності:

— Дебет 94 «Інші витрати операційної діяльності»;

— Кредит 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками».

Списано дебіторська заборгованість, не підтверджена дебіторами (відсутні первинні документи, які підтверджують дану заборгованість):

— Дебет 94 «Інші витрати операційної діяльності»;

— Кредит 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками».

За результатами інвентаризації дебіторської заборгованості визначається кінцеве дебетове сальдо за рахунком 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками».

За результатами інвентаризації кредиторської заборгованості в обліку підприємства були зроблені наступні записи:

Списані короткострокові кредити і позики у зв'язку з відсутністю підтверджуючих документів:

— Дебет 50 «Довгострокові позики»;

— Кредит 71 «Інший операційний дохід».

За результатами інвентаризації розрахунків з покупцями, постачальниками та іншими дебіторами і кредиторами списується не підтверджена кредиторами заборгованість:

— Дебет 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»;

— Кредит 71 «Інший операційний дохід».

Виявлено заборгованість перед контрагентом не відображену раніше на рахунках ТОВ «Югметалсервіс»:

— Дебет 94 «Інші витрати операційної діяльності»;

— Кредит 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

Донараховано виявлену заборгованість перед СПД – фізичною особою, яка не відображена раніше на рахунках ТОВ «Югметалсервіс»:

— Дебет 94 «Інші витрати операційної діяльності»;

— Кредит 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

Донараховано виявлену заборгованість перед іншим підприємством не відображену раніше на рахунках ТОВ «Югметалсервіс»:

— Дебет 94 «Інші витрати операційної діяльності»;

— Кредит 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

Списано заборгованість по заробітній платі у зв'язку з неправильним відображенням цієї суми в балансі, а також у зв'язку з відсутністю підтверджуючих дану заборгованість документів:

— Дебет 66 «Розрахунки за виплатами працівникам»;

— Кредит 71 «Інший операційний дохід».

За результатами інвентаризації списана заборгованість перед державними позабюджетними фондами у зв'язку з неправильним відображенням цієї суми в балансі, а також у зв'язку з відсутністю підтверджуючих дану заборгованість документів:

— Дебет 65 «Розрахунки за страхуванням»;

— Кредит 71 «Інший операційний дохід».

Списано заборгованість перед бюджетом за податками й платежами відображену раніше на рахунках ТОВ «Югметалсервіс» у зв'язку з відсутністю підтверджуючих документів:

— Дебет 65 «Розрахунки за податками й платежами»;

— Кредит 71 «Інший операційний дохід».

Наступним кроком, в період проведення процедури конкурсного виробництва, необхідно визначити сукупність кредиторів і черговість задоволення їх вимог, після чого провести аналіз кредиторської заборгованості за термінами її виникнення й організувати облік заборгованості в розрізі черговості погашення. Кредиторська заборгованість з терміном позовної давності більше трьох років повинна бути списана на прибуток промислового підприємства-боржника, оскільки визнається позареалізаційним доходом.

За допомогою обліково-аналітичної системи здійснюється перехід на робочий план рахунків ліквідованого промислового підприємства, відображаються результати проведеної інвентаризації та оцінки майна, а також формується реєстр вимог кредиторів. Оскільки реєстр формується тільки з виявлених вимог кредиторів, то на практиці виникає необхідність розмежування всієї кредиторської заборгованості, яка підлягає, так і не підлягає погашенню. Для даних цілей пропонується два варіанта ведення окремого обліку вимог:

— за допомогою рахунків 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» та 685 «Розрахунки з іншими кредиторами», при цьому конкурсний керуючий задовольняє вимоги, відображені на даних рахунках;

— за допомогою відкриття окремого субрахунку «Розрахунки за конкурсним виробництвом у зв'язку з ліквідацією», на якому будуть відображатися зобов'язання, що підлягають погашенню.

Оскільки другий варіант представляє більш повну інформацію про структуру заборгованості в аналітиці, то вважаємо його більш привабливим.

По завершенні складання передліквідаційний баланс, всі рахунки обліку капіталу, резервів, нерозподіленого прибутку закриваються, а нелік-

відні цінні папери і прострочена дебіторська заборгованість списуються.

У процесі конкурсного виробництва оцінка майна боржника здійснюється за ліквідаційною вартістю. У ході конкурсного виробництва конкурсний керуючий здійснює оцінку майна боржника, залучаючи для цього незалежних оцінювачів та інших фахівців. Оплата послуг з оцінки майна здійснюється за рахунок майна боржника чи іншого джерела оплати, визначеного зборами кредиторів (комітетом кредиторів).

Наступним етапом є витребування дебіторської заборгованості.

Реєстр вимог кредиторів ведеться конкурсним керуючим. Реєстр вимог кредиторів являє собою єдину систему записів про кредиторів, що містить такі відомості:

- прізвище, ім'я, по батькові, паспортні дані – для фізичної особи;
- найменування, місцезнаходження – для юридичної особи;
- банківські реквізити;
- розмір вимог кредиторів до боржника;
- черговість задоволення кожної вимоги кредиторів;
- дата внесення кожної вимоги кредиторів до реєстру;
- підстави виникнення вимог кредиторів;
- інформація про погашення вимог кредиторів, у тому числі про суму погашення;
- процентне відношення погашеної суми до загальної суми вимог кредиторів даної черги;
- дата погашення кожної вимоги кредиторів;
- підстава та дата виключення кожної вимоги кредиторів з реєстру.

До реєстру вимог кредиторів можуть бути внесені зміни на основі судового рішення. Зміни відомостей про кредиторів вносяться на підставі повідомлення кредитора, із зазначенням підстави зміни. Порушувати черговість погашення вимог кредиторів заборонено.

У процесі ведення процедури конкурсного виробництва задоволення вимог кредиторів можливе у разі продажу підприємства або його майна по частинах. Погашення заборгованості може здійснюватися як грошовими коштами, так і не грошовими. У разі погашення заборгованості грошовими коштами сума списується з поточного рахунку, а негрошовими – передається майно [2].

У ході конкурсного виробництва ТОВ «Югметалсервіс» був сформований реєстр вимог кредиторів. Заборгованість, встановлена за реєстром вимог кредиторів відображається на рахунок 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» субрахунок «Розрахунки за конкурсним виробництвом у зв'язку з ліквідацією», до якого відкриваються субрахунок у відповідності з трьома чергами задоволення вимог кредиторів. Так як третя черга поділяється на кілька груп, то виникає необхідність відкриття субконто за кожною групою.

В обліку ТОВ «Югметалсервіс» після закриття реєстру необхідно зробити наступні записи:

Відображено заборгованість перед кредиторами першої черги:

— Дебет 685 «Розрахунки з іншими кредиторами»;

— Кредит 6851 субрахунок «Розрахунки за конкурсним виробництвом у зв'язку з ліквідацією з кредиторами першої черги».

Відображено заборгованість перед кредиторами третьої черги:

— Дебет 50,65,66;

— Кредит 6851 субрахунок «Розрахунки за конкурсним виробництвом у зв'язку з ліквідацією з кредиторами третьої черги».

Порівнюючи отримані результати в ході проведення інвентаризації зобов'язань з даними вимог кредиторів включених до реєстру можна відзначити, що розбіжностей не виявлено.

Після реалізації конкурсної маси відбувається задоволення вимог кредиторів включених до реєстру

Вимоги кредиторів кожної черги задовольняються після повного задоволення вимог кредиторів попередньої черги.

ТОВ «Югметалсервіс» у зв'язку з недостатністю коштів через не повної реалізації конкурсної маси ще не погасило вимоги кредиторів включені до реєстру, за винятком зобов'язань поточного характеру.

У разі неможливості перерахування грошових коштів на рахунок кредитора належні йому грошові кошти вносяться конкурсним керуючим в депозит нотаріуса за місцем знаходження боржника, про що повідомляється кредитору. Також незатребувані кредитором коштів, внесених в депозит нотаріуса, протягом трьох років з дати їх внесення в депозит нотаріуса зазначені кошти перераховуються нотаріусом у державний бюджет.

Для конкурсного процесу традиційними є суперечності між кредиторами різних черг, а також між кредиторами всередині відповідної черги. Певною складністю відрізняється конфлікт інтересів між поточними (позачерговими) і черговими кредиторами. Розподіл вимог кредиторів на поточні вимоги і вимоги минулого періоду набуває принципового значення, оскільки поточні вимоги підлягають задоволенню поза встановленою законодавством про банкрутство черговості [5].

Наступним кроком, в період проведення процедури конкурсного виробництва, необхідно провести відкриті торги з продажу майна, можливі напрямки розподілу якого представлені в таблиці 1.

Умови продажу конкурсної маси промислового підприємства-боржника повинні передбачати ряд обов'язкових вимог, до числа яких відносяться:

- отримання грошових коштів від продажу майнової маси протягом місячного терміну з дати укладення договору або одне тижневого

- терміну з моменту виникнення права власності у покупця;
- можливість залучення на договірній основі спеціалізованої організації, що має дозвіл на проведення торгів;
  - проведення торгів з продажу майна боржника у формі аукціону або конкурсу;
  - визначення початкової ціни продажу незалежним оцінювачем.

Наступним кроком, в період проведення процедури конкурсного виробництва, необхідно

скласти ліквідаційний баланс, який містить дані про підсумки конкурсного виробництва.

Після завершення розрахунків з кредиторами за рахунок коштів, отриманих від реалізації конкурсної маси, складається остаточний ліквідаційний баланс. При недостатності коштів для погашення зобов'язань перед кредиторами якої-небудь черги ці кошти розподіляються між кредиторами пропорційно сумі вимог, що підлягають задоволенню, відповідно до реєстру. Вимоги кредиторів наступних черг в такому разі взагалі не будуть погашені. У цьому випадку вимоги кредиторів вважаються погашеними.

Таблиця 1. Розподіл майна промислового підприємства-боржника

Майнова маса	Розподіл
Конкурсна маса (все майно, наявне у підприємства-боржника на момент відкриття конкурсного виробництва і виявлене в ході конкурсного виробництва)	Реалізується, а виручені кошти спрямовуються на погашення вимог кредиторів
Майно яке виключається з конкурсної маси: <ul style="list-style-type: none"> — вилучене з обігу — що не належить боржникові (оренда, безоплатне користування тощо) — майно соціальної спрямованості та об'єкти комунальної інфраструктури 	<ul style="list-style-type: none"> — передається власнику — передається власнику — передається уповноваженому органу місцевого самоврядування
Особисті майнові права (діяльність на підставі ліцензії тощо)	Припиняються
Майно, яке залишилося після завершення розрахунків з кредиторами	Передається власникам підприємства-боржника, а за відсутності вимог – органам місцевого самоврядування

На підставі розглянутого відповідною судовою інстанцією висновку конкурсного керуючого про фактичні результати проведеного конкурсного виробництва судова інстанція виносить ухвалу: про припинення провадження у справі про банкрутство та про завершення конкурсного виробництва.

Конкурсний керуючий протягом десяти днів від дати отримання ухвали арбітражного суду про завершення конкурсного виробництва повинен подати вказане визначення в державний орган, який здійснює реєстрацію юридичних осіб, для внесення запису до єдиного державного реєстру реєстрації юридичних осіб про ліквідацію боржника.

З моменту внесення запису про ліквідацію боржника в єдиний державний реєстр реєстрації

юридичних осіб конкурсне виробництво вважається завершеним.

Висновки

Таким чином, розглянуті авторські схеми записів на рахунках бухгалтерського обліку промислового підприємства-боржника підвищують аналітичність і прозорість його представлення на різних стадіях ведення процедури банкрутства. За допомогою обліково-аналітичної системи здійснюється перехід на робочий план рахунків ліквідованого промислового підприємства, відображаються результати проведеної інвентаризації та оцінки майна, а також формується реєстр вимог кредиторів. Оскільки реєстр формується тільки з виявлених вимог кредиторів, то на практиці виникає необхідність розмежування всієї кредиторської заборгованості, яка підлягає, так і не підлягає погашенню.

Список літератури:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14 травня 1992 року N 2344-XII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 31, ст.440.- Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
3. Блаженкова Н.М. Формирование подсистемы стратегического управленческого учета на промышленном предприятии: автореф. дис. канд. экон. наук. – Київ, 2004. – 26 с.
4. Масленніков Є.І. Економічна характеристика методів оцінки ліквідності балансу на підприємствах машинобудування та металообробки: [Електронний ресурс] / Є.І. Масленніков // Економіка: реалії часу. – 2012. – № 1 (2). – С. 59–64. – Режим доступу до журн.: <http://www.economics.opu.ua>.
5. Масленніков Є.І. Методологічні та практичні засади дослідження системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства [моногр.] / Є.І. Масленніков. – Одеса: Прес-кур'єр, 2015. – 316 с.
6. Maslennikov E.I. Strategic assessment of the financial sustainability of the industrial enterprise : [Електронний ресурс] / E.I. Maslennikov // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 6 (16). – С. 111–115. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/No6/111-115.pdf>.
7. Масленніков Є.І. Звітність підприємств: [навч.-метод. посібн. для студентів вищих навч. закл.] / С.В. Філіппова, Є.І. Масленніков, О.В. Побережець, С.О. Черкасова. – Одеса: Прес-кур'єр, 2015 – 192 с.

Надано до редакції 09.01.2015

Мельник Юрій Миколайович / Yurii M. Melnyk
melyura@yandex.ru

Посилання на статтю / Reference a Journal Article:

Науково-методичне забезпечення побудови облікової підсистеми промислового підприємства при процедурі банкрутства [Електронний ресурс] / Ю. М. Мельник // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 2 (18). – С. 275-281. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n2.html>